

5. Panowanie Bolesława Krzywoustego – notatka

---

1. Rządy Władysława Hermana (1079 – 1102).

a) **polityka zagraniczna** – Władysław wystąpił z obozu gregoriańskiego i przestał wspierać papieża w sporze z cesarzem.

b) **polityka wewnętrzna:**

- znajdował się pod znacznym wpływem możnych. Faktyczną władzę sprawował wojewoda Sieciech, który dowodził armią i sprawował sądy;
- przeniósł stolicę do Płocka na Mazowszu, gdzie osiadł;
- w 1097 r. podzielił kraj między synów: Zbigniew otrzymał Wielkopolskę i Kujawy, a Bolesław Małopolskę i Śląsk. Władysław pozostawił sobie Mazowsze.

c) **spór między Zbigniewem a Bolesławem 1102 – 1109 r.**

- podłoże – po śmierci Władysława Zbigniew uzyskał Mazowsze. Prawowitym spadkobiercą był Bolesław, który chciał zjednoczyć kraj. Dążył do odzyskania Pomorza. Organizował wyprawy wojenne przeciwko Pomorzanom, którzy w odwecie najeżdżali na Wielkopolskę Zbigniewa.
- wojna między braćmi zakończyła się wygnaniem Zbigniewa i zjednoczeniem kraju

2. Rządy Bolesława Krzywoustego (1102 – 1138)

a) **wojna z Niemcami 1109 r.**

- przyczyny – cesarz Henryk V zażądał: wydzielenia Zbigniewowi części kraju, uznania przez Bolesława zwierzchności Niemiec oraz zapłacenia trybutu z ziem polskich. Bolesław odrzucił żądania co spowodowało wybuch wojny.
- przebieg - bohaterska obrona Głogowa, obrona grodów Bytom i Wrocław. Wycofanie się wojsk niemieckich i czeskich z ziem polskich. Wojna miała charakter podjazdowy.
- skutki – Bolesław nie uznał zwierzchności cesarza, obronił niezależność Polski, utrzymał jedność państwa.

b) **podbój Pomorza**

- w latach **1116 – 1119** Bolesław Krzywousty **podbił Pomorze Gdańskie** i włączył je w granice.
- w latach **1121 – 1122** **podbój Pomorza Zachodniego**,
- **1124 r.** – książe pomorski Warcisław uznał zwierzchność Bolesława Krzywoustego. **Pomorze Zachodnie stało się lennem polskim.**
- Bolesław schrystianizował Pomorze – misje Bernarda Hiszpana i biskupa Ottona z Bambergu. Powstało biskupstwo w Lubuszu, które podlegało arcybiskupstwu w Gnieźnie.

c) **statut Bolesława Krzywoustego 1138 r.**

- cel ogłoszenia – Bolesław miał kilku synów i nie chciał by ze sobą walczyli o tron. Statut miał rozwiązać kwestię następstwa tronu.
- postanowienia: **Bolesław wydzielił synom dzielnice.** Najstarszy Władysław Wygnaniec otrzymał Śląsk, Bolesław Kędzierzawy otrzymał Mazowsze, Mieszko Stary – Wielkopolskę, a Henryk Sandomierski – ziemię sandomierską. Dzielnice te miały być dziedziczne. Utworzył również dzielnicę senioralną – ziemia krakowska z Krakowem, ziemia łęczycka – sieradzka, część Kujaw oraz część Wielkopolski z Gnieznem. Dzielnica ta miała być przechodnia – włączyć ją senior, którym miał być najstarszy żyjący Piast (**zasada senioratu**). Senior miał władzę zwierzchnią nad Polską i Pomorzem Gdańskim (**zasada pryncypatu**). Prowadził politykę zagraniczną Polski, kontrolował stolicę i Gniezno. Wdowa Salomea dożywootnio włączyła ziemię łęczycką. Dzielnicę nie otrzymał Kazimierz Sprawiedliwy, który urodził się po śmierci ojca.